

PROGRAM
WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 74

IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA

W POZNANIU

2018/2019

WSTĄP

Szkoła jest po rodzinie najważniejszym środowiskiem, w którym dokonuje się proces socjalizacji. Pozostaje jednym z filarów procesu wychowania, a odpowiadając na potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży powinna stać się miejscem zmian prorozwojowych. Zadaniem szkoły jest nie tylko przekazywanie uczniowi pewnego zakresu wiadomości / nauczanie/, ale także przedstawianie i wpajanie wybranych wzorców i standardów w celu zapewnienia pełnego rozwoju osobowości i przyswojenia umiejętności życia we współczesnym świecie /wychowanie/.

Wszystkie podejmowane przez nas działania wychowawcze służą stworzeniu jednolitego, zintegrowanego środowiska wychowawczego, w którym uczniowie czują się bezpiecznie i gdzie mają poczucie przynależności i więzi z innymi. Bardzo ważnym czynnikiem środowiska jest realne porozumienie między uczniem a nauczycielem. Tylko takie warunki wychowania stwarzają możliwość prawidłowego rozwoju, sprzyjają okazywaniu pożądanych zachowań, wywołują potrzebną motywację.

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja RP.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r . poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 1 – 3 oraz ust. 5
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
- Statut Szkoły.

II. CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Cele programu

Cel główny

Wychowanie i profilaktykę w naszej szkole rozumiemy jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne ucznia poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Nadrzędnym celem wychowania jest wszechstronny, indywidualny rozwój osobisty oraz kształtowanie postawy szacunku i tolerancji wobec innych osób oraz Ojczyzny.

Cele szczegółowe

- Promocja zdrowia i zachowań prozdrowotnych
- Integracja społeczności szkolnej
- Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły
- Komunikacja interpersonalna – porozumiewanie się, rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji
- Eliminowanie zachowań agresywnych i agresji słownej
- Rozwiązywanie problemów i zapobieganie niepowodzeniom szkolnym
- Wzrost kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców
- Kultywowanie tradycji narodowych.

Priorytety na rok szkolny 2018 / 2019 wynikające z diagnozy przeprowadzonej na podstawie wywiadu i obserwacji:

- Kultywowanie tradycji narodowych
 - poszerzanie wiedzy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości
 - udział w konkursach związanych z tym Świętem
 - organizacja obchodów Święta Niepodległości w szkole

- Rozwijanie i poszerzanie własnych zainteresowań
 - udział w konkursach , rajdach, wycieczkach
 - pomoc w organizacji działań
 - udział w kółkach zainteresowań
 - działalność wolontariatu

- Motywowanie uczniów do nauki:
 - urozmaicone zajęcia z uczniami,
 - warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli i rodziców.

- Objęcie dodatkową opieką dzieci w świetlicy szkolnej:
 - urozmaicenie oferty zajęć dodatkowych,
 - częstsza współpraca/ wymiana informacji wychowawców świetlicy z nauczycielami uczącymi w klasach I-VII.

- Wdrażanie mediacji do pracy szkoły
 - podnoszenie kwalifikacji nauczycieli i uczniów
 - zachęcanie uczniów do czynnego udziału w rozwiązywaniu konfliktów poprzez mediacje

Myśl przewodnia w roku szkolnym 2018/2019 : *PASJA*

III. MISJA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 74 w Poznaniu respektuje i realizuje konstytucyjne prawo do nauki, opiera procesy kształcenia, wychowania i opieki na uniwersalnych zasadach etyki. Zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego indywidualnego, wszechstronnego rozwoju. Odkrywa i wspiera zdolności uczniów. Przygotowuje do wypełniania obowiązków społecznych w duchu tolerancji i poszanowania godności każdego człowieka. Jest placówką nowoczesną, budującą dobrą atmosferę – przyjaźni, radości, bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej.

- **Mediatorska** w sprawach uczniów, nauczycieli i rodziców oraz środowiska lokalnego dla organizacji efektywnej współpracy podmiotów życia szkolnego.
- **Interesująca**, czyli stosująca atrakcyjne metody i środki dydaktyczne oraz programy kształcenia, inteligentna i identyfikująca się z uczniem.
- **Kolorowa** w swoim wyrazie plastycznym i dekoracyjnym.
- **Otwarta** na wyzwania cywilizacyjne, europejskie i narodowe oraz trendy i zmiany edukacyjne, a przede wszystkim powstające długofalowe programy rozwoju edukacji w Polsce i Europie.
- **Łącząca** treści kształcenia z wartościami uniwersalnymi i humanistycznymi, z kształceniem umiejętności i zdobywaniem kompetencji oraz z życiem i praktycznym doświadczeniem uczących się, traktująca łącznie trzy wymiary czasowe kształcenia i wychowania: przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, z preferencją dla tej ostatniej.
- **Aktywizująca** uczniów-wychowanków w sferach: poznawczej, emocjonalnej, komunikacyjnej, społecznej i praktycznej; szanująca i wspierająca podmiotowość uczniów w procesie dydaktyczno- wychowawczym.

- **Jednolita**, czyli zapewniająca uczącym równość szans w dostępie do kształcenia i realizująca podstawę programową, a także dokonująca kolegiąlnie wyboru programów nauczania i podręczników.
- **Kompetentna** w kształtowaniu relacji: wartości – wiedza - umiejętności - kompetencje oraz w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno- wychowawczych.
- **Organizująca** życie koleżeński, kulturalne, popularnonaukowe oraz sportowo - turystyczne, a także przygotowująca młodzież do aktywnego uczestnictwa w konkursach, uroczystościach szkolnych i środowiskowych. Organizująca planowy i perspektywiczny proces doskonalenia nauczycieli.
- **Patriotyczna**, czyli kształtująca tożsamość narodową w jednoczącej się Europie i globalnym świecie, a także przygotowująca wychowanków do służby społeczeństwu i Polsce przez powiązanie ich pracy i aktywności z potrzebami środowiska lokalnego i regionalnego.
- **Ewaluacyjna**, czyli szanująca i oceniająca wartość i stopień realizacji różnych zadań w szkole, w stosunku do założeń i rezultatów innych szkół.
- **Radosna** i relaksująca w procesie pedagogicznym oraz w zajęciach pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych organizowanych przez szkołę.
- **Neutralna** światopoglądowo i politycznie, ale nieuciekająca przed dyskusjami na tematy interesujące uczniów i poszukująca autorytetów w szkole i poza nią.
- **Indywidualizująca** proces nauczania i uczenia się, dostosowująca treści, metody i środki oraz organizację działań pedagogicznych do indywidualnych zdolności i zainteresowań uczniów oraz różnic w rozwoju poszczególnych uczniów.
- **Korzystająca** z najnowszych osiągnięć nauki, techniki i organizacji oraz zapraszająca do pracy innych fachowców wnoszących do szkoły wiele nowych informacji i sposobów postrzegania rzeczywistości społecznej, kulturalnej i gospodarczej.

*Zaczerpnięte z „Szkoła naszych oczekiwań i marzeń, potrzeb, projekcji i działań od A do Ż”
Czesław Banach*

IV. WIZJA SZKOŁY

Szkoła mieści się w dużym mieście wojewódzkim - Poznaniu, w dzielnicy Grunwald. W okolicy znajdują się domki jednorodzinne. Lekcje odbywają się w systemie dwuzmianowym. Duża część dzieci korzysta z zajęć w świetlicy szkolnej, która jest czynna do godziny siedemnastej.

Największym problemem zauważalnym wśród dzieci jest brak tolerancji dla odmienności, niska samoocena, brak akceptacji przez grupę rówieśniczą i środowisko rodzinne, agresja słowna i fizyczna. Spora grupa uczniów pochodzi z rodzin niepełnych. Często są to dzieci, których rodzice pracują do późnych godzin.

KIERUNKI ROZWOJU SZKOŁY

1. Organizacja procesu kształcenia

Szkoła powinna odnosić sukcesy, których miarą jest poziom i ciągły postęp osiągnięć edukacyjnych uczniów, zgodny z ich indywidualnymi możliwościami i potrzebami, uzyskiwany w toku realizacji odpowiednio dobranych programów nauczania. Absolwenci muszą być w stanie sprostać wymaganiom kolejnego etapu kształcenia w wybranej szkole, realizując własne cele i aspiracje. Aby tak się stało należy systematycznie badać osiągnięcia edukacyjne uczniów, a wynik wykorzystywać do podnoszenia efektywności kształcenia.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- szkolny zestaw programów nauczania jako gwarant realizacji Podstawy programowej
- działania szkoły służą wszechstronnemu rozwojowi ucznia, przygotowaniu go do życia i podejmowania kolejnych zadań edukacyjnych
- przygotowanie uczniów do egzaminu zewnętrznego po ósmej klasie
- WSO wspierający osiągnięcia przez uczniów sukcesu edukacyjnego
- ciekawa oferta zajęć pozalekcyjnych

2. Opieka i wychowanie

Szkoła musi uczyć tolerancji, odpowiedzialności za własne czyny i słowa, a także za drugiego człowieka. W tym procesie wychowawczym szkoła pełni niezmiernie ważną rolę, ucząc jak unikać zagrożeń, jak zachowywać się w sytuacji niebezpiecznej, w jaki sposób reagować, kiedy drugiej osobie dzieje się krzywda, w ostateczności - jak się bronić.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- program wychowawczo - profilaktyczny szkoły wspomagający rodzinę w wychowaniu ucznia na gruncie uniwersalnego systemu wartości
- relacje między członkami społeczności szkolnej, uwzględniające ich prawa i obowiązki, oparte są na dialogu i tolerancji
- współpraca z instytucjami i specjalistami wspomagającymi szkołę w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej
- innowacje, projekty i akcje charytatywne
- wykorzystywanie technik mediacyjnych

3. Włączanie uczniów w aktywność kulturalną i społeczną

Uczniowie naszej szkoły pielęgnują tradycje narodowe, poznają historię swojego państwa, regionu i miasta nie tylko podczas lekcji, ale w wyniku całościowych działań podejmowanych na terenie szkoły. Szkoła kształtuje obywateli Europy, Europy zjednoczonej, wielokulturowej, wielonarodowej i wielowyznaniowej.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- szkoła zachęca uczniów do aktywnego udziału w wydarzeniach kulturalnych, dbając o ochronę polskiego dziedzictwa narodowego
- działania dydaktyczno – wychowawcze sprzyjające budowaniu więzi z regionem i ojczyzną, a także budujące podwaliny wychowania współczesnego Europejczyka – Polaka
- współpraca z instytucjami propagującymi aktywność kulturalną wśród dzieci i młodzieży
- projekty o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym
- zacieśnianie więzi ze środowiskiem lokalnym

4. Promowanie sportu jako elementu kształcenia i wychowania

We współczesnym świecie w szczególny sposób należy zadbać o rozwój kultury fizycznej dzieci i młodzieży i promowanie zdrowego stylu życia. Sport i rekreacja przyczyniają się do poprawy zdrowia, a także odgrywają ważną rolę społeczną i edukacyjną. Dlatego wdrażanie dzieci od najmłodszych lat do aktywności fizycznej jest jednym z ważniejszych zadań szkoły, a działania te popierane są również przez Unię Europejską.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- szkoła umożliwi uczniom wszechstronny rozwój
- szkoła zapewnia uczniom możliwość pozytywnej rywalizacji podczas rozgrywek i turniejów sportowych
- szkoła doskonali i kształci zachowania fair play

5. Rozwój nauczyciela

Rozwój zawodowy nauczycieli jest zawsze związany z jakościowym rozwojem szkoły oraz jej indywidualnymi potrzebami. Wewnątrzszkolne doskonalenie zawodowe musi być przemyślane, zaplanowane, systematyczne i właściwie organizowane. Fachowość kadry pedagogicznej posiadającej wymagane kwalifikacje, ciągle doskonalącej się, zdobywającej kolejne stopnie awansu zawodowego, pozwoli prowadzić zajęcia edukacyjne w sposób nowoczesny, dający wszystkim uczniom szansę zdobycia wiadomości i umiejętności, gwarantujących naukę na kolejnych szczeblach edukacji.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- nauczyciele podnoszą kwalifikacje i mają możliwość rozwoju zawodowego
- programy działań i innowacje pedagogiczne
- nowoczesne metody prowadzenia zajęć
- mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów

6. Współpraca z rodzicami

Powodzenie w działaniach wychowawczych i edukacyjnych jest możliwe tylko wtedy, gdy prawidłowe są relacje między wszystkimi podmiotami szkoły, oparte na zaufaniu i przeświadczeniu o wspólnocie celów. Najważniejszym partnerem szkoły jest Rada Rodziców uczestnicząca w ważnych jej inicjatywach i działaniach.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- zaangażowanie rodziców do współdziałania na wielu płaszczyznach
- nowatorskie metody prowadzenia spotkań z rodzicami
- promocja szkoły

7. Integracja ze środowiskiem lokalnym

Szkoła jest miejscem, w którym dba się o kształtowanie pozytywnego wizerunku w środowisku oraz promuje swoje osiągnięcia. W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym szkoła powinna rozwijać różne formy współdziałania z samorządem lokalnym, instytucjami i organizacjami wspomagającymi szkołę, instytucjami kulturalnymi i oświatowymi, a także z zaprzyjaźnionymi placówkami oświatowymi.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- szkoła współpracuje ze środowiskiem lokalnym
- szkoła dba o swój wizerunek w środowisku lokalnym, promuje swoje osiągnięcia

8. Baza i wyposażenie szkoły

Zadaniem szkoły jest racjonalne wykorzystanie środków budżetowych z jednoczesnym pozyskiwaniem dodatkowych funduszy.

Strategiczne płaszczyzny pracy szkoły to:

- uczniowie i pracownicy szkoły mają zapewnione bezpieczne, higieniczne i nowoczesne warunki pracy i edukacji

V. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

Nadrzędnym celem działań edukacyjnych szkoły jest wszechstronny rozwój ucznia. Edukacja szkolna polega na harmonijnej realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania.

Nauczyciele w pracy wychowawczej, wspierając obowiązki rodziców, **wspomagają dziecko we wszechstronnym rozwoju osobowym w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym i obywatelskim, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym.**

OJCZYZNA:

- kształtowanie aktywnych postaw patriotycznych i obywatelskich – zaczynając od środowiska najbliższego dziecku, poprzez środowisko lokalne, kraj ojczysty i Europę,
- kultywowanie tradycji narodowych poprzez włączanie się do ogólnopolskich działań (100 rocznica odzyskania Niepodległości przez Polskę)
- uświadamianie roli Polski na tle politycznym Europy i świata
- wyrabianie szacunku do tradycji, poszanowanie świąt narodowych,
- przygotowanie do korzystania z dorobku kultury i dziedzictwa narodowego,
- rozwój samorządności.

RODZINA:

- rozbudzanie więzi z rodziną , ukazywanie jej wartości i tradycji,
- uświadamianie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie,
- kształtowanie postawy szacunku wobec członków rodziny,
- budowanie zintegrowanego środowiska wychowawczego / szkoła – dom/,
- motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą,
- pomoc rodzinie w wychowaniu i funkcjonowaniu

ZDROWIE:

- kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i żywieniowych,
- propagowanie edukacji prozdrowotnej jako formy zapobieganiu uzależnieniom,
- wdrażanie do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej,
- kompensowanie deficytów i braków rozwojowych.

DRUGI CZŁOWIEK:

- uwrażliwienie na dobro wspólne,
- nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w różnych dziedzinach życia, radzenie sobie z własnymi emocjami,
- wyrabianie szacunku do pracy własnej i innych,
- poszanowanie i ochrona mienia własnego i szkolnego,
- kształtowanie poczucia wartości i godności,
- budowanie systemu i hierarchii wartości,

- kształtowanie zachowań fair play
- rozumienie i szanowanie własnej autonomii oraz wolności w związku z szanowaniem niezależności i wolności innych osób,
- kształtowanie postaw prospołecznych,
- propagowanie idei wolontariatu.

PRZYRODA:

- kształtowanie postaw proekologicznych,
- motywowanie do działań na rzecz ochrony przyrody,
- rozbudzanie wrażliwości na zagrożenia środowiska.

WIEDZA I ŚWIAT:

- kształtowanie pozytywnego nastawienia do wiedzy jako wartości,
- odkrywanie swoich uzdolnień, możliwości i własnej indywidualności,
- zamiłowanie do poszukiwania, zgłębiania i dociekania prawdy, fascynacji pięknem,
- przygotowanie do podjęcia nauki na kolejnym etapie edukacyjnym.

Uwzględniając sugestie rodziców opracowano model absolwenta i wychowawcy / nauczyciela:

VI. MODEL ABSOLWENTA

Na pierwszym zebraniu z rodzicami we wrześniu, wykorzystując metody aktywizujące opracowano w zespołach 4-5 osobowych model absolwenta.

Uczeń ukształtowany w spójnym procesie edukacji i wychowania:

1. Myślący i analityczny.
2. Kreatywny
3. Porozumiewający się w językach obcych.
4. Umiejący pracować w zespole.
5. Rozumiejący i przestrzegający normy i zasady społeczne.

VII. MODEL DOROSŁEGO WSPÓLDZIAŁAJĄCEGO Z UCZNIEM.

Na pierwszym zebraniu z rodzicami we wrześniu, wykorzystując metody aktywizujące opracowano w zespołach 4-5 osobowych model nauczyciela i rodzica:

1. Integrujący i wspierający uczniów w grupach rówieśniczych.
2. Człowiek z pasją.
3. Wspierający proces wychowawczy i edukacyjny.
4. Dostrzegający potrzeby dziecka.
5. Wzmacniająco samoocenę uczniów.
6. Działający profilaktycznie przeciw zagrożeniom (używki, Internet, grupy rówieśnicze).
7. Wspierający rodzica w konsekwentnym działaniu.

VIII. GŁÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE FUNKCJI WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ

1. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.
2. Przygotowanie wychowanka do znalezienia właściwego miejsca w społeczeństwie.
3. Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.
4. Wyposażenie ucznia w podstawową wiedzę i umiejętności psychoedukacyjne i społeczne.
5. Pomoc uczniom w rozwijaniu własnych pasji i zainteresowań.
6. Przeciwdziałanie zagrożeniom.

IX. OBSZARY DZIAŁAŃ SZKOŁY

1. Szkoła drogą osobistych sukcesów ucznia.

Kształtowanie wszystkich sfer osobowości oraz indywidualności dziecka:

- rozwijanie wartości, moralnych i estetycznych, dbanie o przestrzeganie norm i wzorów zachowań,
- rozwijanie zdolności i zainteresowań,
- kształtowanie postaw społecznych,
- wzbogacanie doświadczeń uczniowskich,
- zapobieganie trudnościom w nauce i zachowaniu (agresja), troska o bezpieczeństwo,
- rozwijanie zachowań prozdrowotnych.

2. Dziecko, jako jednostka społeczna.

Wychowanie w zdrowiu i szacunku do otaczającej przyrody (ekologia).

Przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie .

X. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Nad realizacją założeń Programu Wychowawczo - Profilaktycznego czuwa Zespół Wychowawczy, który tworzą:
 - dyrektor, wicedyrektorzy,
 - wychowawcy klas, nauczyciele
 - pedagog i psycholog,
 - inne osoby powoływane do pracy w zespole w zależności od realizowanych zadań w danym miesiącu.
2. Zespół Wychowawczy ustala Plan Wychowawczy – miesięczne zadania dla wychowawców klas oraz innych osób odpowiedzialnych za realizację działań o zasięgu ogólnoszkolnym.
3. Przedstawiciel Zespołu Wychowawczego przekazuje informacje o realizowanych zadaniach na posiedzeniu Prezydium Rady Rodziców.
4. Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej po drugim półroczu ustala się wnioski do dalszej pracy w nowym roku szkolnym.

XI. REALIZACJA ZAGADNIEŃ PROGRAMOWYCH

Realizatorami Programu są w zależności od poziomu nauczania:

- w klasach I – III: nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej
- w klasach IV – VII: wychowawcy oraz w zależności od treści, nauczyciele wszystkich nauczanych przedmiotów.